

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 016 55/99-5070
Signatura: ba6cs103

Oblastní pracoviště č. 1
Obvodní pracoviště Praha 8

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola, Palmovka 8/468, Praha 8 - Libeň
Identifikátor ředitelství:	600 039 820
IZO:	102 261 172
Ředitel školy:	Mgr. Pavel Kropík
Zřizovatel:	Městská část Praha 8, Zenklova 35/1, 180 48 Praha 8 - Libeň
Príslušný školský úřad:	ŠÚ Praha 8, Dolákova 537, 181 21 Praha 8 - Bohnice
Termín inspekce:	4. - 6. května 1999
Inspektoři:	RNDr. Hana Žufanová Mgr. Jiří Vagenknecht
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zřizovací listina ze dne 14. září 1993 - usnesení OR č. 212/93, novelizované dne 23. srpna 1994 usnesením OR č. 218/94. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 40 ze dne 11. ledna 1999. Povinná dokumentace dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., podkladové tabulky ČŠI, hospitační záznamy, výroční zpráva školy za školní rok 1997/98, časově tematické plány, výběr žákovských prací a žákovských knížek, minimální preventivní program.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Základní škola slouží ke vzdělávání dětí z Libně již 114 let, původní budova - dnešní první stupeň, byla zrcadlově rozšířena na počátku 20. století o další část - dnešní druhý stupeň. Obě budovy propojují tělocvičny.

V rámci oprav školní budovy dochází postupně k modernizaci a funkčním úpravám interiéru školy a jejího vybavení. Třídny prvního stupně jsou vybaveny novým estetickým žákovským a úložným nábytkem. Postupně se modernizuje i žákovský nábytek druhého stupně. Škola má k dispozici PC pracovnu s 9 žákovskými stanicemi a 1 stanicí pro učitele propojenými do sítě. K síti je připojen i PC ředitele školy, který pomocí externího modemu

umožňuje připojení na Internet. Starších dvanáct PC je umístěno v kmenových třídách, sborovně a některých kabinetech, čtyři ve školní družině. Pro výuku slouží pracovna fyziky, moderní pracovna chemie a samostatná chemická laboratoř, pracovna výtvarné výchovy, školní kuchyně, žákovská dílna. Většina kmenových tříd druhého stupně má ráz pracoven jednotlivých předmětů.

Vybavení školy didaktickými pomůckami je plně funkční, postupně se obnovuje a doplňuje včetně výukového software (M, F, Čj, Ch, Př, D, Z, Aj). Některé pomůcky pro výuku českého jazyka a dějepisu jsou již zastaralé. Pro výuku fyziky a přírodovědných předmětů zakoupila škola experimentální systém ISES. Na dobré úrovni je zabezpečení výuky audiovizuální technikou.

Kvalitní je vybavení školy literaturou a odbornými časopisy pro učitele i žáky. Škola má dostatečné množství učebnic, které jsou voleny v ucelených řadách, speciální učebnice zajišťuje i pro žáky se specifickými poruchami učení.

Školní knihovna má k dispozici prostornou, velmi dobře vybavenou místnost propojenou s učebnou pro využívání audiovizuální techniky. Obsahuje cca 2 500 titulů naučné literatury a beletrie pro mládež. Vypůjční doba je stanovena a využívána, příslušná dokumentace je řádně vedena. Knihovní fond se pravidelně doplňuje, výrazně se na tom podílí i organizace rodičů.

Materiálně technické podmínky jsou nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Režim školy a rozvrh hodin respektují psychohygienické potřeby žáků a splňují kritéria stanovená vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Vnitřní řád školy platný od ledna 1999 byl před nabytím platnosti projednán také Radou žáků školy. Spolu s povinnostmi obsahuje i jejich práva. Třídy jsou dostatečně prostorné a osvětlené, okna je možno stínit žaluziemi. Čistota, pořádek a estetický vzhled prostředí školy byly v době inspekce na velmi dobré úrovni. Existují však problémy s větráním, stav ovzduší v lokalitě je značně nepříznivý. V učebnách byl často dusný a vydýchaný vzduch.

V pracovně výtvarné výchovy neodpovídají žákovské židle výškou pracovním stolkům.

Pitný režim obstarávají dva prodejní automaty s vhodnou skladbou nápojů nebo žáci si je nosí z domova.

Pracovní zázemí pro žáky i učitele je přiměřené velikosti školy a vnitřním dispozicím budovy.

Za pěkného počasí měli žáci možnost trávit přestávku na školním dvoře, od letošního jara není tento způsob relaxace možný, protože betonový povrch školního dvora je ve velmi špatném stavu a mohlo by dojít k úrazu žáků. Vzhledem k umístění školy v bloku budov jiné venkovní prostory škola nemá.

Psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výuku sledovaných předmětů zajišťuje dvanáct pedagogicky způsobilých učitelů a jedna učitelka se středoškolských vzděláním (VŠ bez státní závěrečné zkoušky).

Výuku německého jazyka a fyziky zabezpečují odborně způsobilí učitelé. 83,3 % vyučovací hodin vyučují odborně způsobilí učitelé v českém jazyce, dějepisu a matematice.

Anglický jazyk vyučují učitelky, které si doplňují odbornou kvalifikaci studiem v kurzech anglického jazyka.

Optimální věkové složení je u učitelů matematiky. Ostatní sledované předměty vyučují učitelé středního a vyššího středního věku, pouze jedna učitelka českého jazyka je ve věku důchodovém.

Personální podmínky ve sledovaných předmětech jsou průměrné.

4 Plnění učebních osnov

Výuka žáků prvního až devátého ročníku probíhá podle výchovně vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2, základní škola. Kontrolou bylo zjištěno plnění osnov v českém jazyce, matematice, fyzice, cizích jazycích.

Tematický plán učiva dějepisu pro 9. ročník je v chronologickém sledu doveden pouze do r. 1968 (nejpozdější možný termín) a neodpovídá platným osnovám předmětu. Ze zápisů v třídních knihách i provedených hospitací je zřejmý značný časový skluz i v realizaci tohoto plánu. Tematický plán i zjištěný faktický stav vyučování jsou v rozporu s platnými učebními dokumenty MŠMT ČR čj. 16 847/96-2. Vzhledem k blížícímu se konci školního roku nelze ani dodatečnými úpravami zaručit splnění osnov.

Učební osnovy jsou plněny v českém jazyce, matematice a cizích jazycích. Výuka dějepisu nezahrnuje učivo nejnovějších dějin.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk a literatura

Vyučování je promyšleno a připravováno s odbornou erudicí. Dobrý vztah a vstřícná komunikace učitelů se žáky podporuje jejich motivaci i aktivizaci. Uplatňuje se specifický přístup k žákům s poruchami učení a zdravotně oslabeným. Efektivně se využívá komplexního jazykového rozboru, akcentují mezipředmětové vztahy, střídají se metody a formy práce, dbá na přesné vymezení gramatických pojmů a užívání terminologie. V literární výchově a slohu jsou žáci stimulováni k tvořivému myšlení a k formulování svých myšlenek i názorů. Vyjadřovací schopnosti v mluveném i psaném projevu jsou však v řadě případů málo rozvinuté. Výrazné hlasité čtení činí některým žákům potíže.

V některých hodinách však ve frontální výuce převažuje činnost učitele nad činností žáků, mentorský přístup k žákům jejich zájem nepodporuje, struktura vyučování je neuspořádaná a bez jasně stanoveného cíle.

Kromě knihy nebyly využity pomůcky ani audiovizuální technika. Jazyková, stylistická úroveň a estetický vzhled sledovaných žakovských písemností se různí, celkově je však pod úrovní průměru.

Úroveň hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Dějepis

Vyučování je promyšleno a připravováno s odbornou erudicí. Vlastní zájem o předmět spolu s osobitým a náročným, nicméně vstřícným přístupem k žákům stimuluje jejich motivaci i aktivitu. Využívají se mezipředmětové vztahy, práce s textem i historickým dokumentem, připouští se rozdílnost náhledu a názoru na historické události a jevy. Důsledně se objasňují žákům neznámé termíny, poukazuje se na výročí významných historických událostí. Styl vyučování nutí žáky k pozornosti i vlastní práci. Osvědčuje se

metoda heuristického rozhovoru, delší souvislý výklad naproti tomu spíše od tématu odvádí. Problémem neodborného vyučování je převažující činnost učitele nad činností žáků, nevyužití vlastní žakovské aktivity, strukturování vyučovací hodiny a volba metod.

Tematický plán učiva pro 9. ročník je v chronologickém sledu doveden pouze do r. 1968 (nejpozdější možný termín) a neodpovídá platným osnovám předmětu. Vzhledem k blížícímu se konci školního roku nelze ani dodatečnými úpravami z časových důvodů docílit splnění osnov.

Vzhledem k převažujícímu odbornému vyučování je úroveň hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Cizí jazyky - anglický a německý

Výuka cizích jazyků je zaměřena na získání dostatečně široké slovní zásoby, dobré zvládnutí gramatiky a schopnost žáků vést konverzaci na dané téma a zvládnout i písemný projev. K realizaci záměrů napomáhá vhodně strukturovaná výuka s promyšleným střídáním metod práce a vhodná motivace žáků.

V nižších ročnících je vedena zábavnou formou, která vede k udržení trvalé pozornosti a aktivní spolupráci žáků. Tento způsob práce se žáky umožňuje nenásilné osvojení a procvičení gramatických jevů a rozvoj slovní zásoby.

Nedostatkem ve výuce je nedůslednost jejího vedení v daném jazyce v některých skupinách ve vyšších ročnících.

Ve vyšších ročnících výuka využívá mezipředmětových souvislostí, tvůrčích schopností a znalostí žáků. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Ti jsou vedeni k vyhledávání a zpracování nových informací. Efektivitu výuky zvyšuje promyšlené využívání audio techniky.

Nároky učitelek na žáky jsou přiměřené schopnostem žáků. V průběhu hospitovaných hodin žáci prokázali dobré znalosti a komunikační schopnosti většiny žáků odpovídaly délce studia jazyka.

Výuka cizích jazyků má spíše nadprůměrnou úroveň.

Matematika

Výuka matematiky je promyšlená, důraz je kladen na aplikaci matematických znalostí a jejich využití v praxi, v geometrii na vytvoření základních postupů a návyků při rýsování.

Důraz je kladen na aktivní zapojení žáků do výuky, využití jejich starších znalostí a dostatečné procvičení nových poznatků. Žáci jsou vedeni k rozboru příkladů, odůvodnění postupu řešení. Při výuce se uplatňuje diferenciovaný přístup k žákům dle jejich schopností.

Rezervy pro zkvalitnění výuky jsou v sebehodnocení žáků, jejich aktivní účasti při hodnocení a vyžadování slovního doprovodu řešení příkladů u tabule.

Kontrolou písemných čtvrtletních prací byla zjištěna přiměřená náročnost, jejich obsahová stránka vychází z osnov. Hodnocení je přiměřené a jasné.

Výuka matematiky má spíše nadprůměrnou úroveň.

Fyzika

Výuka fyziky rozšiřuje žákům poznatky ze světa techniky, učí je způsobům jejich praktickému využití a experimentální zručnosti. Propojuje fyzikální poznatky žáků s poznatky získanými v matematice a v chemii.

Základem je fyzikální experiment. Slouží k motivaci žáků, uvedení do tématu učiva vyučovací hodiny a tvoří základ pro poznatky žáků i verifikaci pravdivosti vyslovených zákonitostí. Provádějí se demonstrační i frontální žakovské pokusy. Výuka vedená tímto způsobem aktivizuje žáky po celou dobu a vytváří u nich kladný vztah k předmětu, rozvíjí jejich touhu po dalších poznacích. Žáci se učí vyhodnocovat poznatky a stanovit obecně platnou zákonitost a dávat jednotlivé poznatky do vzájemných souvislostí.

Pravidelně prováděné laboratorní práce žáků mají velmi dobrou úroveň. Žáci si při nich osvojují způsob provedení pokusu a standardní postup vyhodnocování provedených měření.

Výuka fyziky má nadprůměrnou úroveň.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Škola provádí evaluaci v matematice prostřednictvím mezinárodní matematické soutěže KLOKAN, v pátém ročníku jsou zadávány v matematice a českém jazyce srovnávací prověrky, v ostatních ročnících se dle potřeby využívají testy PSYCHOSERVISU. Výsledky evaluačních testů jsou vyhodnocovány a závěry se využívají při výuce.

Ve většině hospitovaných hodin žáci aktivně spolupracovali s učitelem, dobře formulovali odpovědi a využívali předchozí znalosti. V cizích jazycích prokázali dobrou slovní zásobu a znalost gramatiky odpovídající délce studia jazyka.

Škola usiluje o dobré mezilidské vztahy na všech úrovních a rozvíjení pozitivního chování dětí. Kvalitní je práce s dětmi se specifickými poruchami nebo lehkou mozkovou dysfunkcí, citlivý je i přístup k cizincům, péče o děti z méně podnětného rodinného a sociálního. Toto působení bylo patrné i v době inspekce, žáci se chovali slušně a navzájem ohleduplně, běžně dodržovali základní pravidla slušného chování.

Žáci reprezentují školu v soutěžích (Pražské vajíčko, Pythagoriáda, Archimediáda, zdravotnická soutěž, sportovní, výtvarné) a olympiádách (Čj, F). V letošním školním roce vyhrál žák školy fyzikální soutěž O klobouk kouzelníka Pokustóna. Výtvarné práce žáků jsou vystavovány v prostorách stanice Metra Palmovka.

Většina žáků byla v letošním školním roce úspěšná v prvním kole přijímacího řízení na střední školy, zájem je především o odborné střední školy a SOU.

Rozvoj osobnosti žáka, utváření jeho kulturnosti, osobních kompetencí a hodnotových orientací je ve škole ovlivňován i kvalitním řádem školy a jeho naplňováním. Ve třídách pracují žakovské samosprávy, partnerem vedení školy je žakovská rada. Z pedagogické dokumentace vyplynulo, že pozitivní hodnocení - pochvaly žáků a negativní hodnocení - kázeňská opatření se využívají uváženě, na prvním stupni převažují pochvaly, na druhém jsou častěji užívána výchovná opatření.

V oblasti prevence negativních a sociálně patologických jevů má škola zpracovaný minimální preventivní program, který stanoví konkrétní aktivity a dlouhodobě spolupracuje s centrem RESPONSE při prevenci zneužívání návykových látek. I přes veškerou práci se žáky v oblasti prevence zneužívání návykových látek, řeší nyní škola problém žákyně, která se ve svém volném čase stýká se skupinou mládeže tyto látky užívající.

Úroveň výsledků vzdělávání je spíše nadprůměrná.

7 Výroční zpráva

Byla zpracována v souladu s § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav, je přiměřeně rozsáhlá a věcná, obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Úvodní stručnou charakteristiku vhodně doplnil závěr obsahující perspektivy a další záměry rozvoje školy. Dosti důkladně se zpráva věnuje zhodnocení kvality vyučování a plnění učebních plánů.

Výroční zpráva splňuje zákonem stanovené náležitosti, z hlediska obsahu i formy má nadprůměrnou úroveň.

ZÁVĚRY

Zabezpečení výuky z hlediska materiálně technického je velmi dobré. Škola je vybavena v dostatečném množství funkčními pomůckami, které jsou ve výuce vhodně využívány. Kvalitní zázemí výuky vytváří i počítačová pracovna a PC v některých učebnách. Žákům školy mohou pracovat v této učebně i v době mimo vyučování a také mají přístup na počítačovou síť INTERNET. Odborné pracovny (F, CH, Vv, knihovna s čítárnou) a všechny ostatní učebny školy jsou účelně vybaveny.

Škola vytváří nadprůměrné psychohygienické podmínky výuky. Kvalitní je zabezpečení pitného režimu, tepelné podmínky školy a osvětlení jednotlivých učeben.

Z třídních knih a časově tematických plánů bylo zjištěno, že výuka dějepisu v 9. ročníku nezahrnuje všechna stanovená témata učiva. V ostatních sledovaných předmětech jsou osnovy plněny.

Fyziku a německý jazyk vyučují odborně a pedagogicky způsobilí učitelé a také čtyři pětiny vyučovacích hodin českého jazyka, matematiky a dějepisu zabezpečují plně způsobilí vyučující. Odborná způsobilost chybí učitelkám anglického jazyka, které si ji doplňují studiem v kurzech jazyka určených pro učitele. Věkové složení učitelů je optimální u vyučujících matematiky, v ostatních předmětech chybí nejmladší věková skupina.

Ve sledovaných předmětech má výuka celkově spíše nadprůměrnou úroveň. V práci učitelů převládá přístup rozvíjející osobnost žáka. Ti jsou vedeni k samostatné tvořivé práci, využívání získaných poznatků a dovedností. Velmi citlivě učitelé pracují se žáky se specifickými poruchami učení a cizinci

Žáci školy jsou úspěšní při reprezentaci školy v soutěžích. Využívá se motivace pochvalou, uváženě se udělují kázeňská opatření.

I přes kvalitní práci se žáky v oblasti prevence zneužívání návykových látek, řeší nyní škola problém žákyně, která se ve svém volném čase stýká se skupinou mládeže užívající tyto látky.

Podmínky a průběh vzdělávání je na spíše nadprůměrné úrovni.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Žufanová v. r.

člen týmu Vagenknecht v. r.

V Praze dne 12. května 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne 17. května 1999

razítko

Podpis ředitele školy Kropík v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MČ Praha 8	1999-06-01	016 62/99-5070
Školský úřad: ŠÚ Praha 8	1999-06-01	016 63/99-5070

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	nebyly vzneseny